

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, Locatie Antonius

JeugdzorgPlus te Bakkum

Utrecht, januari 2021

Missie

Elk kind een veilig thuis en een gezonde ontwikkeling

Samenvatting

Op 16 november 2020 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd toezicht uitgevoerd bij Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, locatie Antonius, JeugdzorgPlus te Bakkum (hierna Antonius). Doel van het toezicht was om te bepalen of Antonius verantwoorde jeugdhulp biedt. Het toezicht maakt onderdeel uit van een reeks bezoeken aan JeugdzorgPlus-locaties van meerdere instellingen naar aanleiding van diverse signalen uit eerder toezicht en meldingen.

Het toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. De inspectie heeft een set van 13 kernverwachtingen voor gesloten jeugdhulp getoetst.

Antonius voldeed op het moment van het toezicht aan 10 van de 13 onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. De inspectie verwacht dat Antonius maatregelen neemt om aan alle verwachtingen voor het bieden van verantwoorde hulp te voldoen. Uit het toezicht blijkt dat op Antonius op het moment van toezicht verantwoorde hulp wordt geboden, maar dat de locatie nog wel verbeteringen moet doorvoeren.

Verbetering is nodig op de volgende verwachtingen:

- Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures.
- Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.
- De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.

Hiernaast formuleerde de inspectie aandachtspunten op de volgende verwachtingen:

- Professionals zetten de hulp tijdig in.
- Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.
- De leefomgeving is schoon, passend en veilig.

De inspectie verwacht dat Horizon genoemde verbeter- en aandachtspunten vertaalt in een verbeterplan voor Antonius met concrete maatregelen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Het verbeterplan moet vóór 27 januari 2021 aan de inspectie worden verzonden. Op basis van het verbeterplan bepaalt de inspectie het vervolgtoezicht.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Bevindingen.....	4
	Thema 1: Uitvoering hulpverlening.....	4
	Thema 2: Veiligheid	6
	Thema 3: Leefklimaat.....	6
	Thema 5: Bestuurlijke organisatie.....	8
3	Vervolg	9
	Bijlage - Verantwoording.....	10

1 Inleiding

Op 16 november 2020 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, toezicht uitgevoerd bij Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, locatie Antonius, JeugdzorgPlus te Bakkum (hierna Antonius). Doel van het toezicht was om te bepalen of Horizon op de locatie Antonius verantwoorde jeugdhulp biedt. Het toezicht maakt onderdeel uit van een reeks bezoeken aan JeugdzorgPlus-locaties van meerdere instellingen en op meerdere locaties naar aanleiding van diverse signalen uit eerder toezicht en meldingen.

Beschrijving Horizon, locatie Antonius

Horizon is een werkmaatschappij van iHUB en is een jeugdzorgaanbieder die open en gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus), speciaal onderwijs en pleegzorg biedt vanuit verschillende locaties. Daarnaast biedt Horizon ambulante zorg: persoonlijke zorg op school, thuis of ergens anders. Ook heeft Horizon een academie, waar aan professionals trainingen aan medewerkers worden gegeven.

Antonius is een locatie voor gesloten jeugdzorg in Bakkum, waar verspreid over drie groepen, ten tijde van het toezicht aan in totaal 15 jeugdigen hulp wordt geboden. Daarnaast verblijven twee jeugdigen ieder in een eigen studio op de locatie. De jeugdigen gaan overdag naar de interne school die wordt verzorgd door Stichting Ronduit of naar een externe school.

Elke groep beschikt over een eigen keuken, een woonkamer en ongeveer tien slaapkamers. Op één van de groepen is een kamer ingericht als chillruimte. Deze zit op slot en wordt nog niet gebruikt omdat er nog wordt nagedacht over de wijze waarom de ruimte het beste kan worden gebruikt. Geen van de groepen heeft een afzonderingsruimte. In een bijgebouw is een ruimte ingericht met sportfaciliteiten. Achter het gebouw is een tuin met een grasveld. Tevens is er een binnenplein met een voetbalkooi.

Antonius werkt met de methodiek JouwZorg. Uitgangspunt is dat niet alleen de jeugdige behandeld wordt, maar dat met de hele leefomgeving wordt bekeken wat het gezin nodig heeft. Er wordt een gezamenlijk doel bepaald dat iedereen motiveert en vervolgens wordt samen gekeken wat er nodig is om de gestelde doelen te bereiken. Op basis daarvan wordt met de jeugdige en ouder(s) een keuze gemaakt voor een behandelmethode.

Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Het toetsingskader bestaat uit vijf thema's: Uitvoering hulp, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Bestuurlijke organisatie. Elk thema is uitgewerkt in een aantal verwachtingen. Voor het toezicht naar de JeugdzorgPlus zijn dertien kernverwachtingen geselecteerd, die de inspectie heeft getoetst.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd aan de hand van vier thema's uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd: Uitvoering hulpverlening, Veiligheid, Leefklimaat en Bestuurlijke organisatie. Deze thema's zijn onderverdeeld in criteria waar verwachtingen onder vallen. Per verwachting geeft de inspectie een oordeel. Als de verwachting als onvoldoende is beoordeeld geeft de inspectie een toelichting. Wanneer het oordeel voldoende is, maar de inspectie op grond van de bevindingen van mening is dat er reden is voor verbetering, benoemt de inspectie een aandachtspunt.

V	Voldoende
O	Onvoldoende
N.B.	Niet beoordeeld

Thema 1: Uitvoering hulpverlening

1.1. Professionals bieden passende hulp

	Verwachting	Oordeel
1.1.1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken van de jeugdigen en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V

1.2. Professionals werken volgens professionele standaarden

	Verwachting	Oordeel
1.2.1	Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.	V
1.2.2	Professionals werken doelgericht en planmatig.	V
1.2.3	Professionals zetten de hulp tijdig in.	V
	<i>Onderbouwing</i> Antonius biedt diverse vormen van therapie, zoals cognitieve gedragstherapie, traumatherapie en paardentherapie. Medewerkers geven aan dat er geen wachtlijsten zijn voor therapieën.	

	<p><i>Aandachtspunt</i></p> <p>Alle jeugdigen die de inspectie heeft gesproken geven aan dat zij al langere tijd wachten op therapie. Een aantal jeugdigen wacht al meerdere maanden en is nog steeds niet gestart met therapie.</p> <p>De gedragsdeskundigen vertellen dat het soms twee maanden duurt voor therapie sessies bij externe partijen starten nadat er wel al een intake en kennismakingsgesprek heeft plaatsgevonden. Ook visie verschil tussen wat Antonius denkt dat de jeugdige nodig heeft en wat de (ggz)behandelaar het meest passend acht zorgt soms voor vertraging.</p>	
--	--	--

1.3. Professionals betrekken jeugdigen en hun ouders bij de hulp

	Verwachting	Oordeel
1.3.3	Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.	V

1.5. Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen verantwoord toe

	Verwachting	Oordeel
1.5.3	Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures.	O
	<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>De visie binnen Antonius is om zo min mogelijk vrijheidsbeperkende maatregelen in te zetten. Hiernaast vindt de inspectie het positief dat er geen afzonderingsruimtes zijn. Uit de gesprekken blijkt dat er op het gebied van terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen desondanks nog winst te behalen is voor Antonius.</p> <p>Medewerkers en jeugdigen geven aan dat er dagelijks twee verplichte kamermomenten zijn. De jeugdigen verblijven dan op hun kamer. Eén van de medewerkers geeft aan dat tijdens het kamermoment 's middags één van de jeugdigen mag helpen koken.</p> <p>Medewerkers geven aan dat eind dit jaar gestart zal worden met een nieuw geïntegreerd dagprogramma, waar vaste kamermomenten geen onderdeel meer van zijn. Horizon heeft in haar schriftelijke reactie op het rapport laten weten dat jeugdigen tijdens de kamermomenten ook kunnen kiezen voor een andere activiteit zoals koken, boodschappen doen of bezoek ontvangen. Jeugdigen kiezen nog vaak voor op hun kamer op hun telefoon zitten. Er wordt een plan gemaakt om hen meer te activeren.</p> <p>Jeugdigen van twee van de drie groepen geven aan dat er weinig gefixeerd wordt en bijna nooit alarm wordt gedrukt. Jeugdigen die de inspectie gesproken heeft geven aan dat er op de derde groep wel met enige regelmaat jeugdigen worden gefixeerd. Uit gesprekken met medewerkers en jeugdigen blijkt dat medewerkers niet altijd voldoende de-escalierend</p>	

	handelen. Daardoor komt het voor dat situaties die relatief klein beginnen, bijvoorbeeld met een jeugdige die weigert een gedragsinstructie op te volgen, uit de hand lopen en eindigen in een fixatie. In de nacht gaan de slaapkamer deuren niet op slot, maar staat er bij alle jeugdigen wel deursignalering aan.	
1.5.4	Professionals zijn in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen getraind.	V

Thema 2: Veiligheid

2.1. Professionals houden goed zicht op de veiligheid van jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
2.1.1	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.	V
	<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Uit de gesprekken met medewerkers en jeugdigen wordt duidelijk dat medewerkers een actueel beeld hebben van de veiligheid van de jeugdigen.</p> <p><i>Aandachtspunt</i></p> <p>Uit het onderzoek van de inspectie blijkt dat recent verbeteringen zijn doorgevoerd op dit gebied. Zo vertellen jeugdigen dat er tot voor kort sneller verlof werd toegekend, maar dat er nu een uitgebreid verlofplan met risico-inschatting aan ten grondslag ligt.</p> <p>De methodiek JouwZorg betekent ook dat jeugdigen in de buitenwereld dingen ondernemen. Dit vraagt een voortdurende inschatting van de veiligheid van de jeugdige en de samenleving in de buitenwereld. Hier moet het zicht van de medewerkers op de jeugdige goed zijn afgestemd.</p>	
2.1.2	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	V

Thema 3: Leefklimaat

3.1. De fysieke leefomgeving is van goede kwaliteit

	Verwachting	Oordeel
3.1.1	De leefomgeving is schoon, passend en veilig.	V

	Verwachting	Oordeel
	<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Tijdens de rondleiding heeft de inspectie gezien dat de groepen verder opgeknapt zijn sinds het laatste bezoek van de inspectie in juli 2019. De drie groepen zijn opgeruimd en schoon. De woonkamers en keukens zien er verzorgd uit. De woonkamers zijn ingericht met een grote bank en een tv en er zijn spelletjes op de groep. Op een van de groepen hangen posters aan de muur. Jeugdigen zijn tevreden over de woonkamers en keukens. Zij geven aan dat deze schoon en opgeruimd worden gehouden.</p> <p><i>Aandachtspunten</i></p> <p>Ook de douches op de groepen zijn opgeknapt sinds het laatste bezoek van de inspectie, maar op twee groepen zag de inspectie schimmel op de plafonds van de badkamers. Tijdens de rondleiding constateerde de inspectie dat de fitnessruimte rommelig en onvoldoende schoon was. Ook was een aantal apparaten beschadigd. De inspectie vindt het van belang dat de jeugdigen kunnen sporten in een verzorgde, motiverende ruimte.</p> <p>Recent zijn er tralies voor de ramen van de slaapkamers van de jeugdigen geplaatst. Dit is gedaan omdat het voor de jeugdigen te eenvoudig was om zich via het slaapkamerraam te onttrekken. De inspectie snapt dat hier direct actie op ondernomen moest worden, maar vindt tralies voor de ramen zeer onwenselijk en bepalend voor het leefklimaat en verwacht dat hier structurele oplossing voor gevonden wordt die beter past bij een huiselijke leefomgeving.</p> <p>De directie van Antonius heeft laten weten dat er voor 2021 renovatieplannen zijn. De inspectie verwacht dat Antonius hierbij de prioriteit legt bij de verbeterpunten in de leefomgeving van de jeugdigen.</p>	

3.2. Het leefklimaat is passend bij de jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
3.2.3	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.	0
	<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Bijna alle jeugdigen gaan naar de interne school. De jeugdigen die de inspectie heeft gesproken geven aan dat zij weinig leren op school en dat het onderwijs niet op het voor hen passende niveau is. Ze vertellen dat ze voornamelijk films kijken en dat dit geen educatieve films zijn. Een aantal jeugdigen geven aan dat ze het erg vinden dat het onderwijs onvoldoende op niveau is en dat ze hierdoor, na hun verblijf bij Antonius, het schooljaar over moeten doen. Tevens geven jeugdigen aan dat binnen Antonius met hen is afgesproken dat zij naar een externe school mogen maar dat zij al zo'n drie maanden wachten.</p> <p>Een aantal jeugdigen die de inspectie heeft gesproken geeft aan zich te vervelen op de groep. De jeugdigen geven aan dat zij na schooltijd voornamelijk tv kijken, videospelletjes</p>	

	Verwachting	Oordeel
	spelen en bordspellen doen met medewerkers. Ook medewerkers geven aan dat jeugdigen zich vervelen. De directie heeft aan dat er sinds de zomer is gestart met een geïntegreerd dagprogramma en dat dit wordt doorontwikkeld.	

Thema 5: Bestuurlijke organisatie

5.2. De aanbieder zet gekwalificeerde professionals in

	Verwachting	Oordeel
5.2.2	De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.	0
	<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Uit het door Antonius aangeleverde medewerkers overzicht blijkt dat bijna de helft van alle medewerkers die op de groep staan een opleiding in de zorg hebben afgerond. Medewerkers zonder zorg gerelateerde opleiding volgen op dit moment een traject om een Ervaringscertificaat te halen, een EVC traject. Ook de medewerkers met een afgeronde zorg gerelateerde mbo opleiding volgen een EVC traject, zodat deze medewerkers zich in de toekomst kunnen laten registreren bij het SKJ. Hiernaast zijn een aantal medewerkers nog bezig met een zorg gerelateerde hbo opleiding. Uit gesprekken met medewerkers blijkt dat een deel van de medewerkers weliswaar een positieve rol vervullen richting de jongeren, maar nog moeten groeien in het professioneel en systemisch handelen.</p> <p>Uit het door Antonius aangeleverde rooster blijkt dat het voorkomt dat medewerkers die niet beschikken over een zorgdiploma in hun eentje op de groep staan.</p> <p>De gedragswetenschappers, gezinscoaches en trajectbegeleiders beschikken wel over een SKJ-registratie. Verder vindt de inspectie het positief dat pedagogisch medewerkers aangeven dat zij zijn getraind in de methodiek JouwZorg. Bij de uitvoering in de praktijk worden zij ondersteund door een methodiecoach.</p>	
5.2.3	De aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.	v

3 Vervolg

Horizon voldeed op het moment van het toezicht op de locatie Antonius aan tien van de dertien onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. De inspectie verwacht dat Horizon maatregelen neemt om op de locatie Antonius aan alle verwachtingen voor het bieden van verantwoorde hulp te voldoen.

Verbetering is nodig op de volgende verwachtingen:

- Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures.
- Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.
- De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.

Hiernaast formuleerde de inspectie aandachtspunten op de volgende verwachtingen:

- Professionals zetten de hulp tijdig in.
- Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.
- De leefomgeving is schoon, passend en veilig.

De inspectie verwacht dat Horizon genoemde verbeter- en aandachtspunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Het verbeterplan moet vóór 27 januari 2021 aan de inspectie worden verzonden. Op basis van het verbeterplan bepaalt de inspectie het vervolgtoezicht.

Bijlage - Verantwoording

De inspectie voerde, met inachtneming van de RIVM richtlijnen, het toezicht bij Antonius uit op 16 november 2020. Het toezicht bevatte onaangekondigde elementen: zoals een selectie van geïnterviewde jeugdigen en medewerkers.

Om tot een gefundeerd oordeel te komen, heeft de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen gebruikt. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Bij het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een rondleiding door het pand door een jeugdige
- Een gesprek met de locatiemanager van Antonius, de regiomanager en de manager kwaliteit;
- Acht interviews met jeugdigen
- Drie interviews met pedagogisch medewerkers
- Een interview met een afdelingscoördinator
- Twee interviews met methodiekcoaches
- Twee interviews met gedragswetenschapper
- Een interview met een gezinsbegeleider
- De door Antonius verstrekte documenten; het rooster van week 46, een groepsoverzicht en een medewerkers overzicht.

www.igj.nl